



**МІНІСТЕРСТВО  
РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ**

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601, тел./факс: (044) 278-83-90, тел. (044) 284-05-54,  
278-82-90; e-mail: minregion@minregion.gov.ua, сайт: www.minregion.gov.ua;  
код згідно з ЄДРПОУ 37471928

№ \_\_\_\_\_ на № \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_

**Народному депутату України  
ПОЛЯКОВУ А. Е.**

**Шановний Антоне Едуардовичу!**

Міністерство розвитку громад та територій України розглянуло Ваше звернення від 20.05.21 № 2005/01, надіслане листом Голови Верховної Ради України Разумковим Д. від 04.06.2021 № 11/10-784, щодо окремих питань фінансування Чернігівської районної ради Чернігівської області у 2021 році та повідомляє, що відповідь Чернігівській районній раді Чернігівської області надано, копія відповіді додається.

Додаток: 11 арк.

**З повагою**

**Заступник Міністра**

**В'ячеслав НЕГОДА**

Шаршов Сергій,  
Арсенюк Тетяна  
тел. 590-47-81



СЕД Мінрегіон IT-Enterprise  
вн. №1862692

Підписувач Негода В'ячеслав Андронович  
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000EA521D0029FA7A00  
Дійсний з 05.11.2019 00:00:00 по 05.11.2021 00:00:00



№1/34.2/2266-21 від 15.06.2021



**МІНІСТЕРСТВО  
РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ**

**Директорат з питань розвитку місцевого самоврядування, територіальної  
організації влади та адміністративно-територіального устрою**

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601; тел. (044) 590-47-81; e-mail:  
PavliuchenkoNO@minregion.gov.ua

№ \_\_\_\_\_

на № \_\_\_\_\_

від \_\_\_\_\_

**Чернігівська районна рада  
Чернігівської області**

Директорат з питань розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою Міністерства розвитку громад та територій України в межах компетенції розглянув лист Голови Верховної Ради України Разумкова Д. від 04.06.2021 № 11/10-784 щодо розгляду запиту народного депутата України Полякова А.Е. від 20.05.21 № 2005/01, оголошеного на засіданні Верховної Ради України 04.06.2021, щодо окремих питань фінансування районних рад у 2021 році, та повідомляє.

Реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні спрямоване на розмежування повноважень у системі органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою за принципом субсидіарності, ефективний розподіл фінансового ресурсу між місцевими бюджетами та максимальне наближення надання публічних послуг до їх безпосереднього споживача.

Враховуючи зазначене, пропозиція районної ради щодо розширення переліку повноважень районних рад будуть опрацьовані разом з іншими під час роботи над новою редакцією законопроекту про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Додаток: 10 арк.

**Генеральний директор**

**Сергій ШАРШОВ**

Арсенюк Т.А.  
тел. 590-47-81



СЕД Minregion IT-Enterprise  
вн. №1862690

Підписувач Шаршов Сергій Іванович

Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000030A91E0056DB8100

Дійсний з 04.03.2020 10:27:02 по 04.03.2022 10:27:02



№8/34.2/3136-21 від 15.06.2021



**Інформаційна довідка**  
**щодо окремих питань функціонування районних рад, обраних на**  
**новій адміністративно-територіальній основі, їх виконавчих апаратів**

***Щодо особливостей формування бюджетів районних рад***

Відповідно до частини третьої статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» № 280/97-ВР від 21 травня 1997 року (із змінами) (далі – Закон № 280/97-ВР) органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.

В умовах перехідного періоду реформування місцевого самоврядування (*потребує прийняття нової редакції Закону про місцеве самоврядування в Україні*), територіальної організації влади (*потребує прийняття Закону про місцеві державні адміністрації*) та адміністративно-територіального устрою країни (*потребує прийняття Закону про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою*) районні ради в межах фінансової спроможності мають здійснювати свої повноваження, визначені чинним законодавством, зокрема статтею 43 згаданого Закону України № 280/97-ВР (із змінами) стосовно питань, які вирішуються районними і обласними радами виключно на їх пленарних засіданнях.

З метою унормування розмежування доходів і видатків між районними бюджетами та бюджетами місцевого самоврядування, встановлення складу доходів та видатків бюджетів базового та субрегіонального рівнів Верховною Радою України 17.09.2020 внесені змін до Бюджетного кодексу України (далі – Закон № 907-ІХ), де визначено основні джерела доходів районних бюджетів та бюджетів місцевого самоврядування, тобто бюджетів територіальних громад сіл, селищ, міст (у тому числі районів у містах). Тож реалізація визначених законодавством повноважень районних рад може здійснюватися в межах надходжень до районних бюджетів, а також за рахунок залучення на договірних засадах коштів бюджетів місцевого самоврядування для реалізації спільних соціальних, інфраструктурних, економічних та інших проектів.

Відповідно до частини четвертої статті 140 Конституції України органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст, є районні та обласні ради. Тож до внесення змін до Конституції України районні ради будуть функціонувати та представляти спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст відповідно.

Додатково інформуємо: Мінрегіон листом від 14.09.2020 № 7/34.4/15437-20 під час підготовки законопроекту про Держбюджет на 2021 рік надав



пропозиції Мінфіну, а також листом від 28.09.2020 № 1/34.4/11499-20 – Комітету Верховної Ради України з питань бюджету щодо врегулювання окремих питань функціонування районних рад у 2021 році.

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д. від 02.02.2021 № 3909/1/1-21 та з метою забезпечення достатніх обсягів фінансових ресурсів районних рад для здійснення повноважень, закріплених в Конституції України та чинному законодавстві, Мінрегіон листом від 08.02.2021 № 7/34.2/1614-21 *повторно надав свою позицію* Мінфіну щодо врегулювання окремих питань функціонування районних рад у 2021 році, зокрема *шляхом надання додаткової дотації (субвенції) з державного бюджету* районним бюджетам для забезпечення функціонування районних рад.

Водночас Мінфін листом від 20.03.2021 № 05130-14-5/9078 повідомив, що пропозиція щодо спрямування з державного бюджету додаткової дотації на здійснення таких виплат *не може бути підтримана*, оскільки на районний рівень не передані додаткові повноваження, а з урахуванням змін у адміністративно-територіальному устрої та бюджетному законодавстві лише здійснено перерозподіл фінансових ресурсів між рівнями місцевих бюджетів.

Відповідно до статті 43 Закону № 280/97-ВР структура виконавчого апарату ради, його чисельність затверджуються районними радами виключно на їх пленарних засіданнях за пропозицією голови ради. Держава коштами державного бюджету не несе відповідальності за бюджетні зобов'язання органів місцевого самоврядування згідно із принципом самостійності (стаття 7 Бюджетного кодексу України).

В межах компетенції повідомляємо, що позиція Мінрегіону щодо врегулювання окремих питань функціонування районних рад у 2021 році, зокрема шляхом надання додаткової дотації (субвенції) з державного бюджету районним бюджетам для забезпечення функціонування районних рад, *надана листами від 14.09.2020 № 7/34.4/15437-20, від 08.02.2021 № 7/34.2/1614-21, від 16.04.2021 № 7/34.2/5694-21*, залишається незмінною. Мінрегіон пропонує внести відповідні зміни під час корегування Держбюджету на 2021 рік.

Також повідомляємо, що 11.05.2021 відбулося засідання Консультативної ради з питань місцевого самоврядування під головуванням Голови Верховної Ради України Дмитра Разумкова за участі народних депутатів України, представників Офісу Президента України, центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх асоціацій.

Під час засідання були обговорені пропозиції щодо удосконалення законодавчого регулювання умов для фінансової самостійності бюджетів місцевого самоврядування та спроможності територіальних громад, а також належного фінансування районних рад у 2021 році для забезпечення здійснення ними власних та делегованих повноважень.

***Щодо визначення структури виконавчого апарату районної ради, його чисельності, витрат на утримання***



Відповідно до статті 43 чинного Закону № 280/97-ВР з урахуванням Рішення Конституційного Суду України № 10-рп/2008 від 22.05.2008, питання визначення структури виконавчого апарату районної ради, його чисельності, витрат на утримання ради та її виконавчого комітету, визначається відповідною радою за поданням голови.

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д. від 02.02.2021 № 3909/1/1-21 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування від 29.01.2021 № 04-23/12-2021/25523 Мінрегіоном надіслано до облдержадміністрацій лист від 27.01.2021 № 7/34.2/1031-21 з проханням надати узагальнену інформацію щодо окремих питань функціонування районних рад, обраних на новій адміністративно-територіальній основі, їх фінансового забезпечення.

За інформацією, наданою обласними державними адміністраціями, штатна чисельність працівників *119 районних рад* сформованих районів становить *2 299 одиниць*. Розрахунковий обсяг видатків на забезпечення функціонування сформованих районних рад становить 818,4 млн грн, у т.ч. на заробітну плату з нарахуваннями 675,0 млн гривень.

Чисельність працівників апаратів ліквідованих районних рад, які підлягають вивільненню становить 3 255 одиниці. Для проведення розрахунків з працівниками апаратів ліквідованих районних рад необхідно 164,4 млн гривень.

Зважаючи на викладене, розрахунковий обсяг коштів, необхідний для забезпечення функціонування районних рад у 2021 році та для проведення розрахунків з працівниками, що вивільняються, становить *982,8 млн гривень*.

На 2021 рік сформовані районні бюджети затверджені в обсязі 235,8 млн грн, у тому числі:

- на функціонування районних рад у 2021 році – 129,9 млн грн;
- на вивільнення працівників ліквідованих рад – 48,9 млн гривень тощо.

За розрахунками експертів з фінансових питань Офісу підтримки реформ з децентралізації влади при Мінрегіоні у сформованих районних радах недостатність коштів для забезпечення функціонування районних рад у 2021 році та проведення розрахунків з працівниками, що вивільняються становить *747,00 млн грн*. Найбільше таких рад у Київській (7), Одеській (7), Донецькій (5), Харківській (5), Чернігівській (5) тощо. Разом з тим, ця сума може значно зменшитися у разі оптимізації штатної чисельності і реалізації деяких рекомендацій Мінрегіону.

У зв'язку з цим Мінрегіон провів аналіз щодо структури виконавчих апаратів районних рад, їх чисельності, витрат на утримання тощо. Тож за підсумками проведеного аналізу з'ясувалося, що середня штатна чисельність працівників у одній райраді – 19,3 одиниці.



Найбільша штатна чисельність працівників у Бучанській райраді Київської обл. - 51 од., Синельниківській райраді Дніпропетровської обл. - 51,5 од., Кам'янській райраді Дніпропетровської обл. - 54 одиниці.

Найменша штатна чисельність працівників у Броварській райраді Київської обл. - 4 од., Володимир-Волинській райраді Волинської обл. і Павлоградській райраді Дніпропетровської обл. по 8 од., Дубенській райраді Рівненської обл. - 9 одиниць.

Відповідно до статті 56 Закону № 280/97-ВР районна рада обирає заступника голови ради. Звертаємо увагу, що слово «заступника» зазначене в однині та у відповідному відмінку, тож заступник голови районної ради обирається один.

Разом з тим, всупереч чинному законодавству 29 районних рад затвердили свій штатний розпис працівників з двома і більше посадами заступників голови райради. До прикладу, найбільша кількість заступників голови у Чернівецькій райраді Чернівецької обл. - 4 ос., у Баштанській, Миколаївській, Первомайській райрадах Миколаївської обл.; Полтавській райраді Полтавської обл., Херсонській райраді Херсонської обл. - по 3 заступники голови ради.

Також формуючи штатний розпис та чисельність працівників було б доцільно чітко обґрунтувати кількісну складову обслуговуючого персоналу, адже у деяких районних радах чисельність працівників обслуговуючого персоналу інколи значно перевищує чисельність основного складу (спеціалістів).

**До прикладу:**

- Дніпровська райрада Дніпропетровської обл. - обслуговуючий персонал 17,5 од., це становить 40 % від заг. кількості штатних одиниць (всього працівників 43,5 од.);
- Вишницька райрада Чернівецької обл. - 16 од./44 % (всього працівників 36 од.);
- Синельниківська райрада Дніпропетровської обл. - 14,5 од./ 28 % (всього працівників 51,5 од.);
- Білгород-Дністровська райрада Одеської обл. 12 од./42 % (всього працівників 12 од.);
- Болградська райрада Одеської обл. 12 од./39 % (всього працівників 31 од.);
- Новомосковська райрада Дніпропетровської обл. 12 од./41 % (всього працівників 29,5 од.);
- Тернопільська райрада Тернопільської обл. - 12 од./ 41 % (всього працівників 29 од.);
- Житомирська райрада Житомирської обл. - 11 од./50% (всього працівників 23 од.);
- Коростенська райрада Житомирської обл. - 11 од./58 % (всього працівників 19 од.),
- Старобільська райрада Луганської обл. - 10 од./ 30 % (всього працівників 34,5 од.)

Важливо зазначити, що частиною четвертою статті 77 Бюджетного кодексу України встановлено, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні, міські, районні, селищні, сільські ради при затвердженні відповідних бюджетів враховують у першочерговому порядку потребу в коштах на оплату праці працівників бюджетних установ відповідно до встановлених законодавством України умов оплати праці та розміру мінімальної заробітної



плати; на проведення розрахунків за електричну та теплову енергію, водопостачання, водовідведення, природний газ та послуги зв'язку, які споживаються бюджетними установами.

Відповідно до стаття 51 Бюджетного кодексу України *керівники бюджетних установ* утримують чисельність працівників, військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу, поліцейських, співробітників Служби судової охорони та здійснюють *фактичні видатки на заробітну плату* (грошове забезпечення), включаючи видатки на премії та інші види заохочень чи винагород, матеріальну допомогу, *лише в межах бюджетних асигнувань на заробітну плату* (грошове забезпечення), затверджених для бюджетних установ у кошторисах.

З огляду на викладене, з метою дотримання конституційного права, норм Кодексу законів про працю України щодо здійснення належної оплати праці своїх працівників районні ради мають затверджувати штатний розпис та чисельність працівників в межах передбачених коштів (асигнувань).

#### ***Щодо використання залишків коштів, що утворилися на кінець бюджетного періоду на рахунках районних бюджетів***

Закон України «Про внесення змін до деяких Законів України щодо впорядкування окремих питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування і районних державних адміністрацій» (далі – Закон № 1009-IX) врегульовує питання правонаступництва комунального і державного майна, бюджетних ресурсів, прав та зобов'язань.

Слід зазначити, що прийнятим Законом № 1009-IX розділ V «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» доповнено пунктом 6<sup>2</sup>, де передбачено, що *залишки коштів* (у тому числі боргові зобов'язання), що утворилися на кінець бюджетного періоду на рахунках районних бюджетів ліквідованих районів, *перераховуються* одночасно до районного бюджету новоутвореного району, бюджету територіальної громади з урахуванням цільового призначення таких коштів, особливостей розподілу нерухомого майна на підставі платіжних доручень за підписом голови районної ради новоутвореного району або голови комісії з реорганізації районної ради, що припиняється, або керівника місцевого фінансового органу, утвореного до утворення та ліквідації районів.

Якщо територію ліквідованого району включено до складу територій кількох новоутворених районів, *залишки коштів*, що не мають цільового призначення, перераховуються до відповідних районних бюджетів пропорційно до чисельності наявного населення, яке станом на 1 січня 2020 року проживало на територіях, включених до складу відповідних новоутворених районів. Залишки таких коштів перераховуються на підставі платіжних доручень за підписом голови комісії з реорганізації районної ради, що припиняється, або керівника місцевого фінансового органу, утвореного до утворення та ліквідації районів. *Розподіл залишків коштів* має бути пропорційним розподілу



*фінансових (боргових) та/або майнових зобов'язань, що здійснюється у порядку правонаступництва, що обов'язково відображається у відповідному передавальному акті або розподільчому балансі.*

Перевищення залишку коштів загального фонду бюджету над оборотним залишком бюджетних коштів на кінець бюджетного періоду становить *вільний залишок бюджетних коштів*, який використовується на здійснення витрат бюджету згідно із законом про Державний бюджет України та/або змінами до нього (змінами до рішення про місцевий бюджет) (частина 4 статті 14 БКУ).

За даними Держказначейства (листи від 11.01.2021 за № 9-06-01-06/720, від 21.01.2021 № 9-06-01-06/1758) станом на 01.01.2021 на рахунках районних бюджетів було 3,4 млрд грн залишків коштів, що утворилися на кінець бюджетного періоду.

Таким чином, районна рада відповідно до прийнятого рішення як правонаступник має право спрямовувати вільні залишки коштів районного бюджету, що утворилися після розподілу таких залишків коштів з урахуванням цільового призначення коштів, особливостей розподілу нерухомого майна, фінансових (боргових) та/або майнових зобов'язань згідно з нормами Закону № 1009-IX за напрямками, визначеними статтею 91 Бюджетного кодексу, зокрема, на забезпечення функціонування районної ради, а також фінансування програм, прийнятих районною радою.

Разом з тим інформуємо: Держказначейство листом від 06.04.2021 № 9-03-2-03/7246 повідомило, що станом на 01.04.2021 року ще 61 ліквідований районний бюджет не перерахував *залишки коштів*, не *перенесли активи та зобов'язання* до бюджету новоствореного району та бюджетів територіальних громад (загальна сума 289,1 млн грн.).

Крім того, станом на 01.04.2021 на рахунках 19 районних бюджетів 4 областей (Київська, Полтавська, Хмельницька, Чернігівська) залишаються не перераховані залишки коштів освітньої субвенції на заг. сумі 23,5 млн гривень, які відповідно до вимог статті 24 Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» повинні бути перераховані на рахунки бюджетів відповідних територіальних громад.

Водночас слід зазначити, що у зв'язку з некоректним відображенням у бюджетній звітності залишків коштів, новосформовані районні ради у січні 2021 року не мали можливості використовувати вільні залишки коштів, які вони отримали від районних бюджетів ліквідованих районів. У зв'язку з цим Мінрегіон листом від 09.02.2021 №7/34.2/1751-21 звернувся до Мінфіну і Держказначейства щодо врегулювання питання використання залишків коштів районними радами. Також зазначене питання обговорювалося на нараді, яка відбулася 11.02.2021 у Держказначействі, де участь взяли представники Мінрегіону.

*Щодо проведення розрахунків з новоутвореними місцевими бюджетами*



Залишки коштів (у тому числі боргові зобов'язання) розформованих територіальних громад, відповідно до підпункту 17 пункту 61 Закону № 1009, повинні бути перераховані до бюджету сформованої територіальної громади.

Залишки коштів (у тому числі боргові зобов'язання) районних бюджетів ліквідованих районів, відповідно до підпункту 15 пункту 6<sup>2</sup> Закону № 1009, повинні бути перераховані до районного бюджету новоутвореного району та бюджетів територіальних громад з урахуванням цільового призначення таких коштів, особливостей розподілу нерухомого майна.

Станом на 01.04.2021 (лист Держказначейства від 06.04.2021 № 9-03-2-03/7246) 149 ліквідованих та розформованих місцевих бюджетів не завершили перерахування залишків коштів та не перенесли активи та зобов'язання новоутвореним місцевим бюджетам, у тому числі:

- 115 бюджетів з 11 областей не перерахували залишки коштів у сумі 558,1 млн.грн;
- 29 бюджетів з 7 областей не перенесли активи у сумі 14,2 млн.грн;
- 52 бюджети з 6 областей не перенесли зобов'язання у сумі 465,7 млн гривень.

***Щодо передачі майна з спільної власності територіальних громад району до комунальної власності територіальних громад***

Слід зазначити, що Законом №1009-IX внесено зміни до пункту 10 розділу V «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», де передбачено, що правонаступник районної ради району, ліквідованого Верховною Радою України, після припинення відповідних районних рад як юридичних осіб, але не пізніше 1 липня 2021 року, зобов'язаний передати у комунальну власність територіальних громад усі об'єкти спільної власності територіальних громад району, які знаходяться на території цих територіальних громад, відповідно до розмежування видатків між бюджетами, встановлених Бюджетним кодексом України.

Відповідно до пункту 39 Розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 15.12.2020 № 1081-IX «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» *районні ради здійснюють передачу* із спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст у власність сільських, селищних, міських територіальних громад *установ та закладів*, розташованих на їхній території, відповідно до розмежування видатків між бюджетами, визначеного Кодексом. В той же час, видаткові повноваження районних бюджетів значно скорочені.

Отже, соціально важливі об'єкти спільної власності територіальних громад району (заклади освіти, культури, спорту, охорони здоров'я та інші) мають бути передані до комунальної власності територіальних громад. Видатки на функціонування установ та закладів, що надають публічні послуги і розташовані на території територіальної громади, мають здійснюватися з



бюджету такої територіальної громади з метою максимального наближення до їх безпосереднього споживача за принципом субсидіарності.

Додатково інформуємо: на виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д. від 18.12.2020 № 49518/14/1-20 Мінрегіоном проведено серію нарад за участі представників профільних міністерств (МОЗ, МОН, МКІП, Мінфіну), облдержадміністрацій та органів місцевого самоврядування, їх асоціацій щодо передачі у комунальну власність територіальних громад об'єктів спільної власності територіальних громад районів.

За даними моніторингу щодо здійснення передачі об'єктів спільної власності територіальних громад району до комунальної власності територіальних громад станом на 11.06.2021 загалом щодо 99,5 % об'єктів вже прийняті рішення територіальними громадами стосовно надання згоди про взяття цих об'єктів на баланс.

Зокрема, під час наради з даного питання у квітні поточного року всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування поінформовано про проблемні питання, що виникають в окремих областях та потребують врегулювання. За результатами наради та наданого асоціаціями переліку проблемних об'єктів, Мінрегіон листом від 13.05.2021 №1/34.2/1792-21 звернувся до Кабінету Міністрів України доручити обласним державним адміністраціям опрацювати інформацію, надану всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування (в тому числі УАРОР) та вжити в межах компетенції заходів щодо їх врегулювання.

#### ***Щодо розмежування повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади***

У зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою країни та внесенням змін до Бюджетного кодексу України, передачею об'єктів спільної власності територіальних громад району в комунальну власність громад, *на перехідний період, до внесення змін до Конституції України і розроблення нової редакції Закону про місцеве самоврядування (Муніципального кодексу)*, Мінрегіоном розроблено та надіслано на погодження заінтересованим сторонам проекти законів України:

*«Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо розподілу повноважень органів місцевого самоврядування у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою»;*

*«Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо децентралізації та розмежування повноважень органів місцевого самоврядування у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою».*

Законопроектами, серед іншого, пропонується:

визначити однакові повноваження для сільських, селищних та міських рад та їх виконавчих органів відповідно до повноважень, якими були наділені органи місцевого самоврядування міст обласного значення та ОТГ;



розмежувати повноваження обласних та районних рад з урахуванням змін до Бюджетного кодексу.

Зокрема, районні ради на своєму засіданні (*нова стаття 43<sup>1</sup>*):

- вирішують організаційні питання,
- затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку відповідно районів,
- приймають районний бюджет,
- приймають рішення щодо використання природних ресурсів районного значення, охорони навколишнього природного середовища,
- організації територій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні (щодо об'єктів, розташованих на території кількох територіальних громад району),
- управління майном спільної власності територіальних громад району,
- делегування районним державним адміністраціям виконавчих повноважень, тощо;
- усунути дублювання повноважень органів місцевого самоврядування різних рівнів. Зокрема, вилучено повноваження районних та/або обласних рад, які законодавством передано органам місцевого самоврядування базового рівня (*у сфері містобудування та архітектури, дошкільної, позашкільної та загальної середньої освіти, управління земельними ресурсами*).

Наразі, відповідно до Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950, проекти законів листами від 19.05.2021 № 7/34.2/7216-21, від 18.05.2021 № 7/34.2/7154-21 надіслані на проведення правової експертизи до Мін'юсту. Після отримання правового висновку відбудуться узгоджувальні наради з міністерствами, обласними державними адміністраціями та всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування для вжиття заходів щодо врегулювання розбіжностей.

Таким чином, практична реалізація вищезазначеного створить законодавчі та організаційні передумови для впровадження оптимальної моделі розмежування повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування різних рівнів.

### ***Внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади***

Відповідно до статті 154 Конституції України законопроект про внесення змін до Конституції України може бути поданий до Верховної Ради України Президентом України або не менш як третиною народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України. Таким чином, Мінрегіон та Кабінет Міністрів України не є суб'єктами законодавчої ініціативи щодо внесення змін до Конституції України.

Разом з тим, за ініціативою Офісу Президента України, Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування у співпраці з Мінрегіоном у лютому 2020 року стартувало публічне обговорення пропозицій щодо внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади за



участі представників органів місцевого самоврядування, місцевих державних адміністрацій, науковців, експертів.

Основною метою зазначених обговорень є узгодження всіх спірних питань та максимальне врахування принципів Європейської хартії місцевого самоврядування, яка є невід'ємною складовою національного законодавства. Широкі публічні обговорення протягом лютого-березня 2020 року відбулися у містах Краматорську, Сєвєродонецьку, Херсоні, Харкові, Вінниці, Києві, Львові, Дніпрі, Чернівцях за участі представників 24 областей України.

Більшість учасників – це представники органів місцевого самоврядування різних рівнів адміністративно-територіального устрою країни. Крім того, відбулись професійні дискусії щодо основних пропозицій змін до Основного Закону за участі науковців, фахівців з конституційного права.

Наразі триває робота щодо фіналізації та узгодження пропозицій за результатами публічних обговорень із залученням народних депутатів, представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, експертів, науковців, фахівців з конституційного права тощо.

Враховуючи важливість питання і значну кількість думок з цього приводу, на веб-сайті «Децентралізація» започатковано спеціальну рубрику для обговорення та подання пропозиції щодо конституційних змін. За посиланням <https://decentralization.gov.ua/constitution> ви можна ознайомитися із актуальною інформацією і долучитися до обговорень.



Апарат Верховної Ради України  
КАРТКА ДОКУМЕНТА



548533

**Кореспонденти** Негода В. А. Міністерство розвитку громад та територій України (всього 1)  
**Вид документа** Відповідь на депутатський запит  
**Вих. № та дата кореспондента № ДСК** 1/34.2/2266-21 від 15.06.2021  
**Реєстр. № та дата реєстрації** 197907 від 16.06.2021  
**Арк./прим.** 1/1  
**Стислий зміст** НА №11/10-784 щодо запиту НДУ Полякова А.Е. від 20.05.2021 № 2005/01 щодо фінансового забезпечення діяльності районних рад України

Проходження документа (особа, у якої є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис